

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/308/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715218344
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7715218344.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci žalobcov mal. K. D. nar. 26.12.2005, mal. Ľ. D. nar. XX.X.XXXX a mal. H. D. nar. XX.X.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach za účasti matky F. D. nar. XX.X.XXXX bytom v Z. na D. ul. č. XX t. č. na T. ul. č. XXX v K. proti žalovanému S. D. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v Z. na ul. S.. D. XXXX/X v konaní o zapretie otcovstva o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 14C/458/2015-65 z 9.6.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 14C/458/2015-65 z 9.6.2017 zamietol žalobu, ktorou sa mal. deti D. K. nar. XX.XX.XXXX, Ľ. nar. X.X.XXXX a H. nar. XX.X.XXXX domáhali zapretia otcovstva proti matrikovému otcovi S. D. nar. XX.XX.XXXX naposledy bytom v Z. na ul. S.. D. č. XXXX/X. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí F. D. nar. XX.X.XXXX s odôvodnením, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí, nevykonala navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne a nezákonné. Žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na nové konanie.

3. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril kolíznym opatrovník. Žiadal, aby odvolací súd vyhovel odvolaniu matky, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, vrátil vec na ďalšie konanie s odôvodnením, že zapretie otcovstva je v záujme mal. detí.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 65 a § 66 bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na zmenu, preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Odvolací súd podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a) zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak neboli splnené procesné podmienky a podľa § 389 ods. 1 písm. b) ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Dodáva, že odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O uvedenú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania

jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré mu zákon priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v konaní. Vady spôsobujúce zmätočnosť konania môžu nastať aj pri samotnom vydávaní rozhodnutia ako dôsledok absencie niektorej jeho podstatnej časti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti, v prípade chýbajúceho skutkového stavu právneho posúdenia veci, ale rovnako aj diametrálnou rozpornosťou výroku rozhodnutia s jeho dôvodmi, vecnou rozdielnosťou medzi vyhláseným rozhodnutím a jeho písomným vyhotovením, ale aj rozpornosťou jednotlivých výrokov rozhodnutia. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu, na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 a nasledujúcich Ústavy SR. Obsah práva na súdnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatnení, ale jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a v súlade jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku.

7. Súd prvej inštancie sa uvedenými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie dostatočným spôsobom nezaoberal. Závažným spôsobom procesne pochybil, ak nepostupoval v danom prípade dôsledne v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1, 2 Zákona o rodine v spojení s ustanovením § 77 ods. 1 CSP. Podľa ustanovenia § 96 ods. 1, 2, ak je potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť mal. dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa ods. 1 vyhovie a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať žalobu na zapretie otcovstva. V danom prípade bola splnená podmienka pre podanie žaloby o zapretie otcovstva rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 12C/63/2014-27 z 20.1.2015, právoplatným dňa 18.3.2015, ktorým súd pripustil žalobcom, maloletým deťom K., L. a H.F. D. podať žalobu o zapretie otcovstva proti biologickému otcovi S. D. nar. XX.XX.XXXX. Na základe tohto rozsudku nadobudli maloleté deti aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o zapretie otcovstva. Zákon o rodine v príslušných zákonných ustanoveniach označuje konanie o prípustnosti zapretia otcovstva o prvej fáze a samotné konanie o zapretie otcovstva o tzv. druhej fáze konania. To znamená, že pokiaľ súd v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva vysloví, že zapretie otcovstva je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti rozhodnutia podať žalobu o zapretie otcovstva. Táto žaloba smeruje proti matrikovému otcovi a matke, pokiaľ sú obaja nažive. Ak nežije jeden z nich, smeruje žaloba proti druhému. Aj v tomto konaní dôrazne platí, že aktívne legitimované je len dieťa, ktorému súd povolil podanie žaloby na zapretie otcovstva podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine. Ak je maloleté, musí byť zastúpené kolíznym opatrovníkom, ktorého ustanovil súd. Keďže ide o druh konania určenia rodičovstva, je súd povinný vykonať dôkazy aj nad rámec dôkazného bremena navrhovateľa tak, aby čo najobjektívnejšie zistil skutkový stav veci (§ 120 ods. 2 O.s.p.). Je pravdepodobné, že sa dokazovanie vykoná výsluchom účastníkov, ale najmä znaleckým posudkom z odboru hematológie a odboru genetiky (diagnostiky DNA) v snahe vylúčiť matrikového otca ako skutočného biologického otca dieťaťa. Až následne po zapretí otcovstva matrikového otca môže byť určené otcovstvo iného muža.

8. V danom prípade je nepochybné, že súd prvej inštancie pochybil, ak sa dôsledne nezaoberal aktívnou legitímáciou účastníkov konania, keď s matkou maloletých detí konal ako s navrhovateľkou v danom konaní, ktorá v danom prípade musí byť osoba žalovaná. Z horeuvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako rozsudok, ktorý má vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude odstrániť uvedené procesné pochybenie a opätovne vo veci rozhodnúť.

9. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).